
EBA/GL/2015/11

19.08.2015

EBA-richtsnoeren

inzake kredietwaardigheidsbeoordeling

Inhoudsopgave

Afdeling 1 – Verplichtingen ten aanzien van naleving en rapportage	3
Afdeling 2 – Onderwerp, toepassingsgebied en definities	4
Afdeling 3 – Tenuitvoerlegging	5
Afdeling 4 – Vereisten inzake kredietwaardigheidsbeoordeling	6

Afdeling 1 – Verplichtingen ten aanzien van naleving en rapportage

Status van deze richtsnoeren

1. Dit document bevat richtsnoeren die zijn uitgebracht op grond van artikel 16 van Verordening (EU) nr. 1093/2010¹. Overeenkomstig artikel 16, lid 3, van Verordening (EU) nr. 1093/2010 moeten bevoegde autoriteiten en financiële instellingen zich tot het uiterste inspannen om aan die richtsnoeren te voldoen.
2. Richtsnoeren geven weer wat in de opvatting van EBA passende toezichtpraktijken binnen het Europees Stelsel voor financieel toezicht zijn en hoe het recht van de Unie op een specifiek gebied dient te worden toegepast. Bevoegde autoriteiten als bedoeld in artikel 4, lid 2, van Verordening (EU) nr. 1093/2010 voor wie richtsnoeren gelden, dienen hieraan te voldoen door deze op passende wijze in hun praktijken te integreren (bijvoorbeeld door hun wettelijk kader of hun toezichtprocessen aan te passen), ook wanneer richtsnoeren primair tot instellingen zijn gericht.

Kennisgevingsverplichtingen

3. Overeenkomstig artikel 16, lid 3, van Verordening (EU) nr. 1093/2010 stellen bevoegde autoriteiten EBA vóór 19.10.2015 ervan in kennis of zij aan deze richtsnoeren voldoen of voornemens zijn deze op te volgen, of, indien dit niet het geval is, wat de redenen van de niet-naleving zijn. Bevoegde autoriteiten die bij het verstrijken van de termijn niet hebben gereageerd, worden geacht niet te hebben voldaan aan de richtsnoeren. Kennisgevingen worden ingediend door het formulier op de EBA-website te versturen naar compliance@eba.europa.eu onder vermelding van 'EBA/GL/2015/11'. Kennisgevingen worden ingediend door personen die bevoegd zijn om namens hun bevoegde autoriteiten te melden of zij aan de richtsnoeren voldoen. Elke verandering in de status van de naleving dient eveneens aan EBA te worden gemeld.
4. Kennisgevingen worden overeenkomstig artikel 16, lid 3, van de EBA-verordening op haar website bekendgemaakt.

¹ Verordening (EU) nr. 1093/2010 van het Europees Parlement en de Raad van 24 november 2010 tot oprichting van een Europese toezichthoudende autoriteit (Europese Bankautoriteit), tot wijziging van Besluit nr. 716/2009/EG en tot intrekking van Besluit 2009/78/EG van de Commissie (PB L 331 van 15.12.2010, blz. 12).

Afdeling 2 – Onderwerp, toepassingsgebied en definities

Onderwerp en toepassingsgebied

5. Deze richtsnoeren verschaffen nadere details met betrekking tot de in artikel 18 en artikel 20, lid 1, van Richtlijn 2014/17/EU² uiteengezette vereisten om de kredietwaardigheid van de consument te beoordelen met betrekking tot kredietovereenkomsten die binnen het toepassingsgebied van artikel 3 van Richtlijn 2014/17/EU vallen.

Adressaten

Adressaten van deze richtsnoeren

6. Deze richtsnoeren zijn gericht tot:
 - a) bevoegde autoriteiten als omschreven in artikel 4, lid 2, van Verordening (EU) nr. 1093/2010 ('EBA-autoriteiten') die ook bevoegde autoriteit zijn als omschreven in punt 22 van artikel 4 van Richtlijn 2014/17/EU. De richtsnoeren zijn van toepassing voor zover deze autoriteiten zijn aangewezen als bevoegd om te zorgen voor de toepassing en handhaving van de bepalingen van Richtlijn 2014/17/EU waarop deze richtsnoeren betrekking hebben; en
 - b) financiële instellingen als omschreven in artikel 4, lid 1, van Verordening (EU) nr. 1093/2010 die kredietgever zijn als omschreven in punt 2 van artikel 4 van Richtlijn 2014/17/EU.

Adressaten van informatievereisten

7. Ongeacht de vraag of de richtsnoeren aan een EBA-autoriteit als bedoeld in punt 6, onder a), zijn gericht of niet, geldt dat wanneer een lidstaat overeenkomstig artikel 5 van Richtlijn 2014/17/EU meer dan één autoriteit heeft aangewezen en een daarvan geen EBA-autoriteit is, de overeenkomstig dat artikel aangewezen EBA-autoriteit, onverminderd de uit hoofde van artikel 5, lid 3, van de richtlijn inzake woningkredietovereenkomsten vastgestelde nationale regelingen:
 - a) de andere aangewezen autoriteit onmiddellijk van deze richtsnoeren en hun toepassingsdatum in kennis stelt;

² Richtlijn 2014/17/EU van het Europees Parlement en de Raad van 4 februari 2014 inzake kredietovereenkomsten voor consumenten met betrekking tot voor bewoning bestemde onroerende goederen en tot wijziging van de Richtlijnen 2008/48/EG en 2013/36/EU en Verordening (EU) nr. 1093/2010 (PB L 60 van 28.2.2014, blz. 34).

- b) deze autoriteit schriftelijk verzoekt toepassing van de richtsnoeren te overwegen;
- c) deze autoriteit schriftelijk verzoekt EBA of de EBA-autoriteit binnen twee maanden na de kennisgeving overeenkomstig punt a) mee te delen of zij deze richtsnoeren toepast of voornemens is toe te passen; en
- d) indien van toepassing, de overeenkomstig punt c) ontvangen informatie onmiddellijk aan EBA doet toekomen.

Definities

8. Tenzij anders aangegeven hebben de termen die in Richtlijn 2014/17/EU worden gebruikt en gedefinieerd, in deze richtsnoeren dezelfde betekenis. In deze richtsnoeren geldt bovendien de volgende definitie:

Ballonbetaling: het resterende bedrag van de hoofdsom dat verschuldigd en opeisbaar is bij de laatste termijnbetaling voor een niet volledig afgeloste lening.

Uitbesteding

9. Indien de activiteit van de kredietgever geheel of gedeeltelijk aan derden wordt uitbesteed of op andere manieren door een andere entiteit wordt uitgevoerd, zien kredietgevers erop toe dat zij, wanneer zij dit doen, voldoen aan de vereisten als vastgesteld in de uitbestedingsrichtsnoeren van het CEBT³. Dit geldt in het bijzonder voor CEBT-richtsnoer 2, dat bepaalt dat de uiteindelijke verantwoordelijkheid voor de adequate beheersing van de aan uitbesteding of de uitbestede activiteiten verbonden risico's berust bij het hoger management van een uitbestedende instelling.

Afdeling 3 – Tenuitvoerlegging

Toepassingsdatum

10. Deze richtsnoeren zijn van toepassing vanaf 21 maart 2016, met uitzondering van de informatievereisten als bedoeld in punt 7, die van toepassing zijn vanaf [dag van bekendmaking in de officiële talen + 1 dag].

³ Zie CEBS (2006), *Guidelines on outsourcing*, op <https://www.eba.europa.eu/documents/10180/104404/GL02OutsourcingGuidelines.pdf.pdf>

Afdeling 4 – Vereisten inzake kredietwaardigheidsbeoordeling

Richtsnoer 1: Verificatie van het inkomen van de consument

- 1.1 Wanneer de kredietgever nagaat of een consument de uit de kredietovereenkomst voortvloeiende verplichtingen kan nakomen als bedoeld in artikel 18 van Richtlijn 2014/17/EU, doet hij al het redelijke om inlichtingen in te winnen en neemt hij redelijke stappen om de onderliggende inkomenscapaciteit van de consument, diens inkomensgeschiedenis en de eventuele variabiliteit in de loop van de tijd te onderzoeken.
- 1.2 In het geval van consumenten die zelfstandige zijn of een seizoensgebonden inkomen of een ander onregelmatig inkomen hebben, doet de kredietgever al het redelijke om inlichtingen in te winnen en neemt hij redelijke stappen om informatie die betrekking heeft op het vermogen van de consument om de uit de kredietovereenkomst voortvloeiende verplichtingen na te komen, te verifiëren, met inbegrip van winstcapaciteit en verificatie door derden om het inkomen te documenteren.

Richtsnoer 2: Documentatie en bewaring van informatie

- 2.1 De kredietgever documenteert alle informatie die tot goedkeuring van de hypotheek leidt, en bewaart deze documentatie ten minste voor de duur van de kredietovereenkomst.
- 2.2 De kredietgever ziet erop toe dat voor de bevoegde autoriteiten een dossier beschikbaar is met een adequate toelichting op de genomen stappen om het inkomen te verifiëren. Het dossier bevat ten minste de inkomensgeschiedenis die voor elke aanvrager is verzameld.

Richtsnoer 3: Identificatie en preventie van verkeerde voorstellingen van zaken

- 3.1 Om kredietwaardigheidsbeoordelingen op betrouwbare wijze te kunnen uitvoeren, zet de kredietgever de leningendocumentatie op zodanige wijze op dat deze helpt verkeerde voorstellingen van zaken door de consument, de kredietgever of een kredietbemiddelaar te identificeren en te voorkomen.

Richtsnoer 4: Beoordeling van het vermogen van de consument om de uit de kredietovereenkomst voortvloeiende verplichtingen na te komen

- 4.1 De kredietgever houdt bij de beoordeling van het vermogen van de consument om de uit de kredietovereenkomst voortvloeiende verplichtingen na te komen rekening met alle relevante factoren die van invloed zouden kunnen zijn op het vermogen van de consument om zijn/haar verplichtingen na te komen zonder dat dit tot te zware lasten en een te hoge schuld leidt. Deze factoren kunnen andere aflossingsverplichtingen, de rentevoeten daarvan en de openstaande hoofdsom op deze schulden omvatten, evenals bewijsstukken van gemiste betalingen en direct relevante belastingen en verzekeringen, indien bekend.
- 4.2 De kredietgever stelt goede procedures vast voor het beoordelen van het vermogen van de consument om de uit de kredietovereenkomst voortvloeiende verplichtingen na te komen en houdt actuele gegevens van deze procedures bij. De kredietgever evalueert deze procedures regelmatig.
- 4.3 Als de looptijd van de lening zich uitstrekt tot na de verwachte datum van pensionering van de consument, houdt de kredietgever naar behoren rekening met de toereikendheid van het waarschijnlijke inkomen van de consument en zijn/haar vermogen om de uit de kredietovereenkomst voortvloeiende verplichtingen na pensionering te blijven nakomen.
- 4.4 De kredietgever ziet erop toe dat het vermogen van de consument om de uit de kredietovereenkomst voortvloeiende verplichtingen na te komen niet is gebaseerd op een verwachte substantiële stijging van het inkomen van de consument, tenzij de documentatie voldoende bewijs van een dergelijke stijging verschaft.

Richtsnoer 5: Inaanmerkingneming van aangegane betalingsverplichtingen en andere niet-discretionaire uitgaven

- 5.1 De kredietgever houdt bij de beoordeling van het vermogen van de consument om de uit de kredietovereenkomst voortvloeiende verplichtingen na te komen op redelijke wijze rekening met aangegane betalingsverplichtingen en andere niet-discretionaire uitgaven, zoals werkelijke verplichtingen van de consument, met inbegrip van een passende onderbouwing en inaanmerkingneming van de uitgaven voor levensonderhoud van de consument.

Richtsnoer 6: Inaanmerkingneming van potentiële toekomstige negatieve scenario's

6.1 De kredietgever houdt bij de beoordeling van het vermogen van de consument om de uit de kredietovereenkomst voortvloeiende verplichtingen na te komen op prudentiële wijze rekening met potentiële negatieve scenario's in de toekomst, zoals een lager inkomen na pensionering, een stijging van de referentierentevoet in het geval van hypotheek met een variabele rente, negatieve afschrijving, ballonbetalingen, of uitstel van aflossing op de hoofdsom of van rentebetaling.